

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Invitare de abonament
la
„TRIBUNA“.

Cu 30 Iunie v. 1894 expiră abonamentele pe semestrul I., pe cartulul II. și pe luna Iunie.

Domnii abonați sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandatele postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lunii după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

Abonamentul trilar costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonați vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa spărită dela fâșiile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

Hieronymi prin Ardeal.

Nu poate fi scornitură știrea aceasta. Emanează din izvorul de unde oficioasele capătă informațiile. Prin urmare trebuie că e adevărat, că dl ministru are cu Ardealul intenții serioase.

Că necesitate ar fi, ca domnii dela guvern să se mai abată și prin părțile noastre, nu mai începe nici cea mai mică îndoaială. Sunt așa de străini în patria pe care o guvernează, încât cum a avut cineva ocaziune să-l sondaze cât de puțin în privința aceasta, află, că le lipsește și cunoștințele cele mai elementare.

Patria o biurocrație din datele statistice, care jidovașii și lingăii din alte naționalități le prezintă drept recomandare patriotică și în fine după informațiile prejudicioase ale Maghiarilor din Ardeal, care tremură ca varga de fierocul ministru, dacă se va decide a veni în Ardeal, dacă se va decide a visita părți mai multe de ale

Ardealului și deciziunea sa o va și realiza, bun lucru va face.

Dinsul are lipsă de a veni în părțile noastre. Pe lângă cunoștințele directe din intuițiune proprie, va învăța a vorbi și cu Românii, ca să nu învețe mai întâmplătoare ce-i-s'a întemplat cu deputațiunea română din comitatul Soltoc-Dobâca, în detrimentul autorității de consilier al Maiestății Sale.

Însă ce preumblarea sa să nu fie neroditoare, dl ministru ar trebui să lase acasă toate prejudeciile șoviniste maghiare și să iee cu sine o dosă bună de bunăvoință și de resoluciune, că desbrăcat de ori-ce ocupațiune se va conduce numai și numai de binele țerilor Coroanei ungurești și al cetățenilor acestora, lăsând la o parte schimonoseala ideii de stat național maghiar.

În chipul acesta va câștiga merite pentru patrie și se va dovedi folositor și omenirii.

Patria va fi pusă în pozițiune de a veni odată în vâgașul ordinei, liniștii și mulțumirii. Ear' omenimea în patria noastră va câștiga un factor sigur și de nădejde pentru asigurarea când va avea să întâmpine evenimente și să le facă imposibile, evenimente care ar pute fi neprimicioase, chiar desastroase pentru omenime.

Ori-cât de mari ar fi foloasele unei vizități a părților țerii noastre din partea unui ministru ungurec, reflectând la experiența din trecut, ne temem, că nimica nu are să se aleagă din toată afacerea. Va veni dl ministru Hieronymi în Ardeal și se va duce cum a venit.

Și ministrul Lonyay a fost în Ardeal la 1872. Se zice, că a voit să afe un *modus vivendi* cu Românii ardeleni. Nu s'a aflat nici *modus vivendi*, nici altceva. Lucrurile au rămas așa precum le produsese până atunci dualismul cu propusul, ca, încât privește pe Români, să se facă și mai rele. Și s'au și făcut.

Șovinismul maghiar și-a creat o școală politică, în care se învăța cu multă sîrguință încurcarea lucrurilor, turburarea apei. Ideea conducătoare a școlii șoviniste este a întocmi afacerile, încât toate favorurile politice să se rostogolească numai în poala maghiarismului. Cu toate acestea, aparența se fie, că sunt întocmite, ca fiecare cetățean să se bucure în aceeași măsură de dinsele, ca și cetățeanul maghiar.

Până n'a intrat în guvern dl Hieronymi se părea că nu aparține școlii șoviniste maghiare. De când a intrat în guvern însuși vrea să întreață pe cialalți aderenți ai șovinismului, vrea să fie mai papist decât Papa.

Va veni dar' dl ministru în Ardeal. Va umbla în diverse părți ale țerii. Va asista la festivități oficioase în onoarea sa. Va roști și câte un toast la banchetele întinse în onoarea dînsului. Și cu atâta se va cam fini comedia.

Dar' ce ar și pute face mai mult și să nu se strice cu cialalți din ceata șovinistă?

Totuși. Va câștiga „convingerea“, că administrațiunea publică statul trebuie să o iee din mâinile municipiilor comitatense, pentru-că între Români, moderați pe placul unui ministru ungurec nu se află; cu ultraștii n'a vrut să stea de vorbă și cu administrațiunea de până acum Ardealul este în pericol. Il pot păpa Românii.

Eată rezultatul probabil al călătoriei domnului ministru în Ardeal. Se vor afla destui care să-l îndoaie pe dl ministru cu minuni de minciuni și să bage într'nsul spaima despre primejdiosia românească.

Foilele oficioase vor trimbița că ministrul a avut cea mai mare bunăvoință. A cercat tot ce se poate ca să împace și pe Români. Aceștia însă sunt încăpăținați, cerbicioși și nu vreau decât înființarea Daco-României.

Sau crede cineva că se va întempla altminterea?

Nici un bărbat de stat maghiar nu s'a aflat până acum, care să voească și să se stăruiească pentru ceva bun în toată serioșitatea pentru patrie. Nu credem că începutul îl va face domnul Hieronymi.

Și dînsul se va mulțumi cu aparența. *Ut aliquid fecisse videatur.*

Presa italiană despre noi. Articoli deosebit de simpatici asupra cauzei noastre au mai scris „La Sveglia“ din Parma (30 Iunie), „L'osservatore cattolico“ din Milan (25—26 Iunie), „Verona fedele“ (25 Iunie), „Arenă“ (25—26 Iunie), ziar din Verona, care are o corespondență de Roberto Fava despre dizolvarea comitetului național; „Il faro romagnolo“ (27 Iunie) cu o corespondență despre persecutarea tinerimii; „L'epoca democratica“ (28 Iunie) și „Il paese“ (25 Iunie).

Reformele administrative. Guvernamentalul „Kolozsvár“ scrie în numărul său cel mai nou, că ar fi bine să se discute în parlament cât de curând „reforma administrațiunii“. „Nici-când“ — zice „Kolozsvár“ — „n'a fost timp așa de potrivit pentru reforma aceasta. Ardealului, angomolit chiar și pe cei mai încarnați municipiași și sub influențele acestor mișcări nici opoziția nu va desvolta o

impotrivire mai mare cum a făcut în 1891. Toatele trebuie făcute în timp potrivit, acesta e misterul succesului“.

Cehii despre luptele noastre.

Unul din cele mai răspândite ziare provinciale cehice, „Opavsky Tydenik“, ce apare în orașul Troppau (Silesia) scrie despre desbaterile asupra recepțiunii Ovrelor între altele cele următoare:

„Singura consecuență bană a votării acestui proiect de lege va fi poate, că ierarhia și cercurile conservatoare maghiare vor pierde în sfârșit, că n'au făcut bine, înhamându-se cu trup și suflet la carul maghiarismului, ajutând astfel a nimici popoarele nemaghiare, ear' pe de altă parte, că popoarele nemaghiare în sfârșit se vor stringe într' apărarea laolaltă și energică a celor mai scumpe bunuri ce au — naționalitatea și religionea lor“.

La aceste rânduri, „Národný Lísty“ din Praga face următoarele observații:

„Sîntem pe deplin de aceeași părere. Înfrângerea ierarhiei și magnaților conservatori maghiari, înfrângere atât de isbitoare și simțitoare, încât are efectul ei și la locurile cele mai înalte, va trebui în sfârșit să deștepte convingerea, că ignorarea politică a naționalităților nemaghiare, ba chiar asuprirea lor ar fi o greșeală enormă, dacă nu chiar fatală. Precum am zis-o și ieri: dacă ierarhia și cercurile conservatoare din Ungaria voeand să prin joace un rol însemnat și puternic, mărturisească greșeala ce au comis-o și trebuie să vină către reprezentanții popoarelor nemaghiare, Slovaci, Sârbi și Români. În cas contrar, ei pentru todeauna au înșădit rolul lor. Dar' în cazul dîntău și reprezentanții popoarelor nemaghiare trebuie să procedă cu totul altfel, decât au urmat până acum; ei trebuie să pășească mai conștii de sine și avînd înaintea ochilor interesul lor. Noi voim să-i vedem pe terenul faptelor și nu întotdeauna numai în slujba intereselor străine fără considerație la ale lor și fără ori-ce garanție la răsplată ce li-se cuvine. Cercurile conservatoare maghiare pot să pună azi piept cabinetului Wekerle numai în sensul apărării drepte a popoarelor nemaghiare asuprite. Atunci ele vor fi puternice; popoarele nemaghiare, fie ei liberali sau conservatori.“

Din foile sârbești.

Confratele nostru din Novi Sad, „Zastava“, se ocupă în numărul său dela 17/29 Iunie cu „rătăciră“, în care a căzut întreagă națiunea ma-

ghiară în urma preponderanței jidovești. . .

„Jidovilor li-a succed“ — zice ziarul aliaților nostri — „să arunce peste ochii națiunii maghiare un vîl des, spre a nu-i vedea cine sînt și ce fel sînt. Ei s'au servit de rătăciră națională, de șovinism în folosul lor: atacînd această slăbiciune națională a Maghiarilor, s'au prefăcut în cei mai mari „patrioți“ și cu multă iscusință au pornit persecuțiunea contra națiunilor nemaghiare. Scurt, politica jidovească consistă în: a deturna atențiunea națiunii maghiare dela sine și dela gheșeturile sale murdare, a o confunda prin sberături contra națiunilor nemaghiare; a turbura apa, căci în aceasta se prind mai bine peștii. . .

„Viitoarea generație a Maghiarilor va fi pe deplin jidovească“ . . .

„Zastava“ nu dela se că printre Maghiari s'ar pute delia sine naște un curent mai sănătos, care și-ar pune de țintă de a-i scoate din această rătăciră și a rupe șeul de pe ochii lor.

„Spre a se pute da naștere unui astfel de curent, depinde mult dela celelalte națiuni din patrie.“

„Dacă a proceda popoarele nemaghiare s'ar înțelege a proteja solidar în apărarea drepturilor lor firești și pozitive; dacă naționalitățile (cuvîntul acesta ni-se pare nepotrivit, căci noi sîntem suma națiunilor naționalitate, însemnînd suma însușirilor unei națiuni. Red. „Tribunei“) ar deveni putere bine organizată, factor, de care trebuie să se țină seamă: șovinismul ar trebui să se plece înaintea acestei puteri.“

„Căci dacă așa ceva s'ar realiza, națiunea maghiară ar trebui să vadă, că pe lîngă dînsa mai este cineva în patria noastră, și acest cineva este un factor serios, care nu poate fi ignorat; atunci șovinismul n'ar avea atîta influență asupra ei, cu chipurile lui fantastice, mincinoase și nerealistice despre 15 milioane de Maghiari neași.“

„Succesele dobîndite de Maghiari în urma împotrivirii slabe, neorganizate, neunite a naționalităților au dat îmbold șovinismului să se întărească într'atîta, încât crede că astăzi toate îi sînt posibile.“

„Naționalitățile nemaghiare, solidare, în deplină înțelegere, organizate trebuie să formeze zăgăzule, de care se va opri vijelia șovinismului, spre a nu trage în fundul prăpastiei această patrie a noastră comună tuturor, al căreia fiecare petec de pământ l'am udat cu sîngele nostru scump.“

„Solidaritatea națiunilor nemaghiare se fie remediul contra boalei șovinismului. Când șovinismul va trebui să se oprească înaintea zăgăzului de solidaritate a națiunilor nemaghiare; atunci trebuie să se producă reacție salutară și în sinul poporului maghiar. El trebuie să stea locului și să pătrundă, în viață și să cugete, ce este și cum este, în gîrul

FOIȚA „TRIBUNEI“

Notiță literară.

James L. Hughes: Greșelile învțătorilor. În românește de Vasile Goldiș, profesor. Prețul 1 coroană. Editura librăriei Ciureu, Brașov.

Ce-i bun în această lucrare este cuprinsul ei. Meritul este al lui Hughes.

Ce nu ne place este forma românească ce a primit-o acest bun cuprins. „Greșelile“ sînt ale dlui profesor Vasile Goldiș.

Stilul nostru ne adusese odinioară multă ocară din partea fraților nostri din regat, care scriau și scriu mai bine.

Ne-am dat apoi după ei și continuăm a ne potrivi graiul după al lor.

Recidivele nu sînt excluse.

Și stilul românesc depus în „Greșelile învțătorilor“ este o recidivă.

Dacă domnul Vasile Goldiș nu ar fi obligat de pozițiunea sa, ca profesor, și de specialitatea sa, ca filolog, să pună mai multă grijă pe această parte a lucrării sale, am trece fără a ne oprî mult la stilul său. Dela bărbați de soiul d-sale trebuie să cerem însă totdeauna un stil bun, un stil care să îmbunătățească graiul celor-ce-l vor cetî, nu să-l corupă.

Comoditatea la fabricațiunea scrierilor menite a deveni cărți populare trebuie respinsă cu hotărîre.

Trecînd la probe, vom face citațiuni, sufcient de multe, pentru a dovedi oportunitatea observărilor ce am făcut până aici. Vom discuta puțin pentru a nu ocupa prea mult spațiu.

Abundența de cuvinte superflue în frasă este unul din cele mai evidente defecte ale scrierii, cu care ne ocupăm.

Probe:

„Acela, care va considera în destul lucrurile „mici“, acela foarte rar va avea năcaz etc.“ (pag. 7 și 8.)

„Învțătorul, care deja în ziua cea dîntău nu-și câștigă o poziție impunătoare în clasă, un astfel de învțător foarte rar va produce“ etc. (Pag. 38, 65, 100.)

La ce repețirea lui „acela“ și „un astfel de învțător“? Pentru-că topica textului, după care a tradus dl Vasile Goldiș, este maghiară?

Alte prisosuri neplăcute găsim în texte ca acestea: „Bătaea ea însași e un lucru brutal“, „școlarii ei însiși se experimenteze“ etc. Defectul acesta este obișnuit. El va trebui să fie vindecat cu desăvîrșire. Căci se repetă prea des, ca de pildă și în construcții ca: „conțin în sine“, „să cuprîndă în sine“.

La ce mai era de lipsă acest „în sine“ pe lîngă noțiunea lui conțin, cuprînd?

Un soi de dublu acuzativ folosit de dl Vasile Goldiș încă trebuie subsumat la acest neestetice defect al stilului său. Texte: „dacă vătămarea legii o vor considera drept un lucru de nimic“, „așa o vom pute-o susține“. Arhaisare să fie? La ce?

Voiu cita acum o serie de exemple, din care va reeși faptul, că în această carte s'au străcurat și forme croite după calapod străin sau inadmisibile.

La care bun stilist român s'ar pute găsi frasa:

„Vorbitorul e pe deplin în curat cu sine“; ori

„Dacă învțătorul nu este pe deplin în curat cu cauza? (Pag. 50 și 64).“

La nici un stilist!

Se găsește însă pe nemție și pe un-gurie.

Putea dl Vasile Goldiș să elimineze și defectul propoziției:

„Cînd se tratează de începerea prelegerii“.

„Să tratează de“ — !

Cuvîntul drept asemenea îndură un tratament, pe care în numele lui îmi permit a-l repudia. Dl Vasile Goldiș scrie: „Arătarea numai atunci se poate numi drept denunțare, dacă etc.“

Sau și mai ciudat „Este greșeală, dacă pe vr'un școlar îl vei face drept obiect de batjocură“.

Fără acest „drept“ în cele două frase perdeam dreptul de a face dlui Goldiș cu o obiecție mai mult.

Voiu deveni acum și mai scurt. Voiu însemna, fără nici o observare, căteva greșeli ori forme urite, pe care autorul le va îndrepta de sigur singur:

procent fracționar,
caritate morală,
calmitate,
dehonestator,
rebarbara,
impresiuini față cu (cineva),
să fie de așa,
e peste ori-ce îndoaială,
pe canalul interesului să deșteptăm atențiunea (ca figură — e urit!) etc.

Voiam să recomand cu insistență cartea aceasta învțătorilor și părinților români. Mai ales acestora li-ar fi de mare folos. Cu puține pagini pot împlini o lipsă, la noi bine simțită, de pricepere pedagogică. Dar' tocmai pentru-că vom să o recomand cu căldură trebuie să fac o severă rezervă în privința formei, pe care nu o pot recomanda, și pe care autorul ar trebui să o îndrepte la altă ediție. Eu îi doresc și sper că va avea în curînd privilegiu să publice și a doua ediție. Pentru-că o carte folositoare ca aceasta se va vinde.

Numai — *gare au style!*

G. B. Duică.

lui. Ear' când odată va începe să se gândească, totuși va vedea și va găsi calea cea dreaptă: concordia și frăția cu celelalte neamuri pe baza libertății și adevăratei egale îndreptățiri a tuturor fiilor patriei noastre.

„Așadar, în numele mântuirii patriei noastre să dăm trup alianței, solidarității popoarelor nemaghiare.

„Națiunea maghiară se află într-o rătăcire foarte periculoasă: este atât în interesul nostru, cât și al său, în interesul Ungariei, să o scoatem din această rătăcire. Dar' singura cale de mântuire pentru tot este: solidaritatea popoarelor nemaghiare.”

Dr. S. P.

Acest *ceterum censeo* al confratelui nostru sârb este și la noi, Români, unul din principalele, neînălțabile puncte ale crezului și luptei ce o ducem și îl asigurăm că nici-odată nu ne vom abate de la el. Putem chiar exprima speranța că în curând acestei dorințe ferbinte se va da semn mai vădit de realizare.

Bașibozucii

Ni-se comunică următorul cas, care prin bestialitatea sa, este vrednic a fi pus alături cu al preotului Popescu din Suciul-de-jos.

Trăim în o adevărată epocă de barbarii. Preotul Nicolae Helerea din Șomartin de 2 luni de zile nu mai are odihnă, fiind mereu șicanat din partea judecătorilor și forurilor administrative. După procesul „Memorandumului” a fost citat la pretura din Agnita, unde a fost supus unui interogator cât s'a putut mai strașnic. În curând a ajuns înaintea judecătoriei unde sub pretext că a folosit expresiuni înaintea poporului care sânt contrare statului, a fost condamnat la o lună închisoare și peste 30 fl. amendă; lăsându-l dreptul de a apela. Părintele Helerea și apelat dar' înainte de a căpăta rezultatul forurilor judecătorești, a fost luat din nou la goană, sub pretext ca agită mereu.

În Sâmbăta trecută înainte de amezii se prezentară la dînsul 2 gendarmi, spunându-i că se se gate de plecare hoțul și tâlharul de popă ce este! Îl ferecără, în lanțuri sub pretext că ar fi furat în decursul zilei, adică Sâmbăta. Îl escortară la casa primarului, unde îl batjocoresc în mod ne mai pomenit.

Apoi îl poartă prin comună legat, scui-pându-l și arătându-l la locuitorii sași, ca să-l vadă pe popa ce-l hoț. După aceea îl scoț din comună, merg cu el către Cincumare, bătându-l și înjurându-l. Acum șede în temnița din Cincumare, fiindcă a furat.

E de însemnat, că părintele Helerea este atât de toate un Român bun, care și-a iubit poporul sau mai presus de toate, l-a învățat și apărut față cu conlocuitorii sași, care n'au încetat a-l denunța și batjocori.

Pentru aceasta a fost atât de timp șicanat, acum au început a arunca lucruri murdare asupra părintelui ca să-l poată scoate din mijlocul poporului. E mirare mare, că nu se află cineva să pună odată capăt la astfel de volnicii, pe care numai cei mai rafinați bașibozuci le comit.

Un prieten al părintelui.

se de locul acela vede: că strălucește ceva la soare; și după-ace a ajuns acolo vede, în iarbă o grămadă de aur, ca și-când ar fi vîrsat-o cineva, era ca o cupă.

Pentru-ce se va fi spăriat și pentru-ce ar fi fugit? Cugetă Afanassij. În aur nu e nici un păcat. Păcatul este în om. Cu aur ce e drept poți face rău, dar' poți face și lucruri bune, câți orfani și veduve poți hrăni, câți goli poți îmbrăca, pe câți lipsiți și morboși îi poți ajuta cu aurul acesta! Noi ce e drept ajutam și acum pe oameni, dar' ajutorul nostru e nefsemnat, precum nefsemnată este și puterea noastră; cu aurul acesta putem să ajutam pe bieții săraci mai mult decât până acum.

Afanassij voia să istorisească toate acestea fratelui său Ioan, însă acesta așa era de departe, încât abia se mai putea vedea.

Și Afanassij se desbracă de giubea, puse aurul în ea, îl luă în spate și îl duse în oraș; el intră într'un birt, dădu aurul și plecă înapoi să aducă și ce a mai rămas. După-ce l-a adus tot, a cumpărat un loc de casă în oraș, a cumpărat petri, cărămizi și lemna, a căutat lucrători și a zidit trei case mari: un asil pentru veduve și orfani, un spital, un adăpost pentru călători și cerșitori. Și găsi trei moșnegi, pe acestia i-a însărcinat cu supravegherea acestor case. Îi mai rămase trei mii de florini, care îi împărți frățește între acești trei moșnegi, ca să mai poată ajuta pe cei lipsiți. Casele acestea în curând se umpluseră de oameni, și toți preamăriau faptele lui Afanassij. Și el așa s'a bucurat de rezultat, încât nu-i veni la cale să mai plece din oraș.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Mediaș, 1 Iulie 1894.

(Fiii lui Israel în Mediaș.) Nu demult a început prin protecțiunea Drului Adolf Kain, avocat vechiu în Mediaș, a se încuibă jidovimea în acest oraș curat românesc și săsesc.

Dr. Kain, părintele Jidovilor și apărătorul lor a mijlocit, ca în Mediaș să pună jidovimea pe întreg comerțul brânca.

Astfel vedem, că în detrimentul populațiunii din acest oraș și giur, Jidovi cu mai mult spirit întreprinzător au pus mâna pe regaliile din Mediaș și giur, și astăzi toți Sașii și Români beau vin, vinars și bere jidovească.

Productele sânt în piața Mediașului cumpărate pentru fabrici străine de Jidovi.

Fabricile de spirt și de vinars sânt cumpărate dela Sași din partea Jidovilor.

Jidovul Mendel cu ajutorul creștinului Kain a plănit edificarea unei fabrici colosale de „bere”.

Monopolul de sare și tutun este în mâna Jidovului Rotschild pentru a ne săra și afuma plămânile cât ne trebuie.

În piața Mediașului sânt prăvăliile jidovești cele mai cercetate.

Jidovii cumpără la case în piață și moșiile de pe teritoriul Mediașului, ear' cei din comune sânt putrezi de bogăți.

Jidovii din Mediaș s'au apucat de edificarea bisericii (templul) lui Moise, pentru care prin ajutorul Drului Kain, adv. „Sparkassei” săsești, a mijlocit dela aceasta un împrumut de 4000 fl., ear' templul l-a edificat lângă biserica reformată, care casă din urmă este edificată numai de vre-o 2—3 ani, ce e drept un mare decor pentru orașul Mediaș!

Comunele din giurul Mediașului, cu excepțiune Frâna, Agârbiciul și Șeica-mică, care totuși ceste din urmă, deși populațiunea este curat românească și săsească, au notari de jidovi și astfel întreg giurul este binecuvântat de protecțiunea jidovească, care în cele din urmă vor lega și vieța căsătoriilor după calapodul lui Avraam-Sarra.

Din toate acestea se poate deduce, că pentru Mediaș și giur ne suride un viitor strălucit, pentru care nu am întrelăsat a nu-l aduce la cunoștința onoratului public. Ch.

Țeara-Oltului, 1 Iunie 1894.

Onorată redacțiune!

(Tricolorul.) Pe ziua de 29 Mai a. c., după-cum s'a publicat și în prețuita foaie „Tribuna”, a fost convocată și s'a ținut adunarea reuniunii învățătorilor români gr.-or., care aparțin tractului protopresbiterial al Avrigului în Avrig.

Se putea oare, ca în aceste zile agitate sbirii puși în serviciul ideii de stat maghiar să nu folosească această ocaziune, spre a dovedi dragostea ce ni-o păstrează?

Deja la sosirea trenului de dimineață, cu care sosirăm cei mai mulți învățători, ne așteptau în stația Avrigului doi gendarmi înarmați din cap până în tălpi.

În primul moment am rămas surprinși, văzând cum asemenea ulului, ce-și caută prada, acești viteji, când sînt cu pușca în mână, — scrutau cu atențiune deosebită pe învățătorii în port românesc. Nu înțelegem,

însă iubirea de frate îl făcui de plecă. El nu și-a ținut nimic din aurul acela, ci a plecat cu aceleași vestminte rupte și vechi, cu care a venit.

Cum se apropie de locuința lor, îi veni în minte: fratele lui tot nu a făcut bine, că a fugit de aur, nu am lucrat eu mai înțelepțește?

Cugetând el așa, vede deodată în cale pe ângerul acela, care i-a fost binecuvântat, vede că ângerul nu se uită cu ochi buni la el. Ca înmărmurit sta Afanassij aici și întrebă numai:

„Pentru-ce, Doamne?”

Și ângerul își deschise buzele și zise: „Pleacă de dinaintea mea, tu nu ești vrednic să trăiești laolaltă cu fratele tău. Fuga fratelui tău de aur e de o miie de ori mai mult vrednică decât toate faptele tale, care le-ai făcut cu aurul acela.”

Afanassij îi povestii câți săraci și călători a ajutat, câți orfani și câte veduve a hrănit. Și ângerul zise cătră el:

„Același drac, care i-a pus aurul înainte ca să te seducă, te-a învățat și aceste vorbe.”

Afanassij se convinse acum, că ceea-ce a făcut nu a făcut spre lauda lui D-zeu, și plânse, părându-i rău.

Atunci ângerul îi făcui loc să plece pe calea pe care îl aștepta fratele său Ioan.

De atunci înceace Afanassij nu se mai lăsa să-l seducă dracul, care i-a pus aurul înainte, și recunoscu, că oamenii nu-i pot slugi lui D-zeu cu aur, ci numai cu fapte bune, și frații trăiau laolaltă ca mai înainte.

I. Căndea.

pentru-ce această distincțiune, când cunoscut este, că învățătorimea noastră una este în cugete, una în simțiri.

În curând însă enigma fu deslegată.

Erau vre-o câțiva dintre învățători încinși cu mândrul nostru tricolor. Și acesta era obiectul atențiunii lor; după aceasta căutau ei. Pentru-că s'ar pute oare un pericol mai mare pentru idea de stat maghiar, decât tocmai aceste colorii, ce pe noi ne încântă?

Șubredă idee, care în veei idee are să rămână, când și niște colorii pot să o pericliteze.

Zărand gendarmii tricolorului, se apropie de cei-ce-l purtau cu ton îngâmfat și aspru îi provoacă să-l ascundă, căci la din contră vor fi legați momentan și escortați la Sibii.

Ce era de făcut?

Forței majore, când aceea este exercitată prin niște indivizi, cărora le lipsesc și cele mai elementare noțiuni de cultură și bunăcuviință, trebuie să cedezi. A te pune să le dovedești neghiobia, ce o comit, sau a te cerea să-i capacitezi, ar însemna a bate apa în piua.

Cu trenul de seara din aceeași zi călătoriam mai mulți tineri spre Blaj. Fiind și acestia încinși cu brăue tricolore, în stația Avrigului ei au fost atacați în cupee de slugile ideii de stat maghiar, care smulgându-le brăuele cu forța le-au sfirțicit și tăiat în bucăți. Tot asemenea a pățit și un învățător, care călătoria spre Blaj cu trenul de Luni dimineața.

Și prin aceasta idea de stat maghiar a fost salvată. Patria mântuită.

Ridicol!

Intențiunile gendarmilor din Avrig însă mergeau mai departe. Ei voiau să impedeze ținerea adunării.

Abia ce intrarăm în Avrig și ni-se spuse, că voinicosul sergent, comandantul postului de acolo a declarat publice, că din propria-i putere va disolva adunarea învățătorilor cu forța. Aceasta se și întâmplă, dacă nu sosia la timp concesiunea scrisă dela pretura Sibiului pentru ținerea adunării.

Oare cum își pot permite acești oameni atâta abuz de putere? Cum îndrănesc ei a se ingera până și în afacerile unei reuniuni culturale, care stă pe base legale?

Unde rămâne declarația cea mai nouă a ministrului de culte relativ la adunările învățătoresci? Oare reununile noastre învățătoresci nu se țin ele între cadrele puse de „Statutul organic”, lege narticulată și sancționată de Maiestatea Sa?

Adevărat, ca la noi la nime!

Oltcanul.

„Aut-aut”.

(Probe din stilul și înflecțiunea foilor maghiare.)

„Agitațiunile miserabile și-au ajuns marginile cele mai depărtate. Valahii au făcut totul ce au putut să facă cu noi, începând dela disprețul tăcut până la vîrsarea de sânge!”

Ne-au calunniat mereu și s'au sililit să ne mîncească cu tina minciunilor murdare în tața Europei.

Noi am tăcut. De ce? — Mulți am dorî răspuns la întrebarea aceasta.

Oare pentru-că ne-am simțit mai slabi?

La nici un cas. De o companie de soldați dispune ori-care pretor, ear' de o companie de soldați se dau în lături toți Valahii din Transilvania.

Dar' am tăcut, ca Europa să nu ne țină de barbarii.

Ce naivitate absurdă.

Ce ne interesează pe noi Europa? Ce ne dă Europa nouă și ce are Europa cu Valahii noștri?

Nimic.

Pământul acesta e sau maghiar sau valah, deodată două nu poate fi.

Statul acesta e maghiar, care cutează să vorbească în contră, trebuie să fie nu numai pedepsit de lege, ci să fie urgisit și persecutat de guvern și lege.

Acesta e dreptul fiecărui stat.

La noi încă tot cu destulă blîndeță îi măgulim și netezim pe acești trădători ticăloși.

Ministrul îi primește și vorbește cu ei.

Temniță și nu audiență le trebuie! Hieronymi a lucrat corect când li-a dat peste nas, dar' mai corect ar fi lucrat când li-ar fi dat cu ceva și mai tare peste nas...

„Erdélyi Híradó”

„unicul organ în Transilvania al partidului național maghiar”.

Noi n'avem decât să ne facem haz din aceste mărgelile scoase din salba literaturii ziaristice maghiare. Dar' cetitorii lui „Erdélyi Híradó”, care cu ajutorul acestei foi își largesc „cercul cunoștințelor”, deja „după fire” sînt foarte aplicați a „consimți” și a se uni „în vederi” cu cele scrise de „Erdélyi Híradó”. Astfel articolul continuat în tenorul de mai sus — se ne folosim de limbajul codicelui penal — „e foarte apt pentru a agita la ură în contra naționalității române” și ca atare îl recomandăm în binevoitoarea atențiune a procurorului din Cluj și eventual în spriginul moral al Curții cu jurați.

Atentate săvîrșite asupra capilor de state în secolul nostru.

La 24 Decembrie 1800: Arenas și Cerachis întreprind atentat printr'un instrument infernal în contra lui Napoleon Bonaparte.

La 11 Martie 1801: a fost sugrumat Țarul rusesc Pavel II.

În Februarie 1804: Conspirația lui Coudal contra lui Napoleon Bonaparte și atentat neisbutit.

La 13 Octombrie 1809: Atentatul săvîrșit de studentul Staps în grădina dela Schönbrunn asupra lui Napoleon I.

La 9 August 1832: Atentatul săvîrșit de Reindl asupra împăratului Ferdinand V.

La 28 Iulie 1835: Atentatul lui Fiesch prin instrument infernal asupra persoanei lui Ludovic Filip.

La 25 Iulie 1836: Atentatul soldatului Aliband; 27 Decembrie 1836: al corporalului Neunier; 15 Octombrie 1840 al lucrătorului Darmes; 16 Aprilie 1846 al fabricantului Henry: toate acestea asupra lui Ludovic Filip.

La 10 Iunie 1840: Atentatul chelnerului Oxford și la 20 Maiu 1842 al lucrătorului de dulgherie Francisc asupra reginei Victoria.

La 26 Iulie 1844: Atentatul primarului Tsech asupra regelui din Prusia, Friedrich Wilhelm IV.

La 12 Iulie 1849: atentatul asupra Maiestății Sale împăratului Francisc Iosif I în Unter-Ingelheim.

La 22 Maiu 1850: atentatul pyrotehnicului Sefellog, în Wetzlar, asupra regelui Friedrich Wilhelm IV.

La 2 Februarie 1852: atentatul cu pumnal al lui Marlin Marina în biserica Atoch în Madrid, asupra reginei Isabella.

La 18 Februarie 1853: atentatul cu pumnal al croitorului Libény asupra M. S. Împăratului nostru în Viena.

La 5 Iulie 1853: atentatul asupra lui Napoleon III.

La 27 Martie 1854: atentatul asupra lui Carol III., duce de Parma.

La 28 Aprilie 1855: atentatul lui Bella Âme asupra lui Napoleon III.

La 28 Maiu 1856: atentat asupra reginei Isabella.

La 8 Decembrie 1856: atentatul soldatului Agesilan Milaniasupra Regelui neapolitan.

La 14 Ianuarie 1858: atentatul săvîrșit de Orsini asupra lui Napoleon III.

La 14 Iulie 1861: atentatul Becker asupra regelui Wilhelm.

La 24 Decembrie 1863: atentat asupra lui Napoleon III.

La 14 Aprilie 1865: omortrea presidentului Lincoln în Washington.

La 16 Aprilie 1866: atentatul Karakozov asupra țarului Alexandru II. în Petersburg.

1867: atentatul asupra țarului Alexandru în Paris.

1868: Omortrea principelui Mihail al Sârbiei.

1869: Atentatul asupra lui Napoleon III. în Bois de Boulogne.

1872: Atentatul asupra reginei Victoria și reginei din Spania Isabella.

La 5 Aug. 1875: Omortrea presidentului republicii din Ecuador, Gabrie Garci Moreny.

La 21 Aprilie 1877: Omortrea presidentului republicii din Paraguay, B. Gill.

La 11 Maiu 1878: atentatul Hödel asupra împăratului Wilhelm.

La 25 Octombrie 1878: atentatul Moncasio asupra regelui Spaniei Alfonso.

La 17 Noembrie 1878: atentatul Pasananant asupra regelui Italiei Umberto I.

La 14 Aprilie 1879: atentatul Soboviev asupra țarului Alexandru II.

La 2 Decembrie 1879: atentatul asupra aceluiași țar în Moscova.

La 12 Decembrie 1879: atentatul asupra vice-regelui Indiei.

La 30 Decembrie 1879: atentatul Ottero asupra regelui Spaniei Alfonso și reginei Cristina.

La 27 Februarie 1880: atentatul asupra țarului Alexandru II. în palatul de iarnă din Petersburg.

La 13 Martie 1881: Omortrea țarului Alexandru III. în Petersburg.

CRONICĂ

Dr. Lucaciu interviewat. Cetim în „Dreptatea”: Correspondentul nostru din Pesta ne scrie: „Deutsches Volksblatt” din Viena are aici un correspondent exmis special pentru cunoașterea stărilor din Ungaria. Correspondentul acesta auzind, că Dr. Lucaciu petrece aici, s'a grăbit a-l cerceta și a-l interviewa. Drul Lucaciu a făcut declarațiuni importante. Sper că ve voi pute trimite în curând întreg interviewul.

Examenul de maturitate la școalele comerciale române din Brașov s'a ținut în 13 și 14 Iunie v. c. S'au supus la examen 14 tineri. Dintre acestia au prestat examenul: 1 cu foarte bine, 5 cu bine, 6 cu suficient, ear' 2 vor avé să repeteze peste 2 luni examenul din 2 studii. Numele abiturienților sînt acestia: T. Brenciu, G. Fugaciu, I. Mănăila, Vas. Osvadă, Em. Proștean, L. Pușcariu, C. Căciulă, Lud. Mazzuchi, V. Popoviciu, G. Trântor, E. Vințel, D. Voina, Ilie Cip și I. Dimitriu. La gimnasiu examenele de maturitate s'au început ieri.

Censură de avocat. Dl Dr. Eugen Bran, vicenotar la tribunalul din Alba-Iulia, a depus la 25 Iunie n. cu succes eminent censura de avocat, la Tabla regească din Țergul-Murășului.

Din Nimijia Relativ la cele-ce se petrec în Nimijia, un correspondent mai scrie următoarele: Afară de aceasta s'a întemplat perhisiție domiciliară la preotul Dumbravă din Salva, fiindcă fusese la Cluj, denunțat fiind de notarul ungar, că ar fi făcînd comploturi. Casa fi e păzită de gendarmi, ear' dacă vre-un credincios merge la preotul seu, îndată este luat la întrebare, că cine e și ce caută, ba s'a întemplat, că eșind dela preot a fost bătut. În Năsăud în zilele trecute niște meșteșugari unguri de frica revoluției închipuie au durmit în localul postului de gendarmi. Acestea toate nu au de rezultat alta, decât că măresc agitația în popor, și dacă vor continua tot astfel, știe D-zeu unde vor ajunge lucrurile.

„La vérité sur la situation les Roumains en Hongrie”. Sub titlul acesta, — scrie „Magyarország”, — va scoate deputatul Pázmány o broșură de conținut politic-informativ în librăria „E Plon” din Paris. Această broșură, care se va trage în 10.000 exemplare, se va ocupa îndeosebi cu procesul Memorandumului.

Dare pentru scopuri de maghiarizare. În adunarea comitatului Tolna, ce s'a ținut zilele acestea, s'a adus hotărîrea, ca cu începutul anului 1895 să se arunce asupra locuitorilor din comitat o dare de 1% (după darea directă) la an pentru scopuri de maghiarizare. Din suma încasată pe această cale, se va da un ajutor de 5000 fl. la an: gimnasiului unguresc de stat din Szegzard, două ajutoare de câte 2500 fl. la alte două gimnasii confesionale ungurești; apoi 2500 fl. la an ajutor pentru acei învățători sau învățătoare, care în școalele populare ori kisdéouurile din comitat vor face un mare progres cu maghiarizarea copiilor (slovaci); în fine 500 fl. la an se vor împărți între acei învățători, și mai ales învățătoare nemaghiare dela școalele populare, care vor face cu copiii mai mare progres în limba maghiară. Eată cum știu stăpînitorii maghiari să-i maghiarizeze pe bieții Slovaci cu banii lor proprii. E cu neputință, ca astfel de fărâdelegi să nu se răsbune odată asupra acelor ce le săvîrșesc!

Cestiua bohemă. În cestiunea bohemă Dr. Stanislaw Krzizanowski publică în „Przeglad Polski” drept răspuns la o broșură a lui Alfred de Skéne o scriere interesantă, din care extragem următoarele pasaje: Asupra îndreptățirii pretensiunilor boheme și a valorii vechimii în drepturile publice părele pot fi diferite. Trebuie însă să admitem, că anume de când cu transacția maghiară, care a determinat raporturi analoge, cestiunea dreptului public al populațiunii boheme a ajuns o necesitate istorică și psihologică.

Ziarul „Românul” oprit. Foaia maghiară „Posta és Távirada Rendelelet Tára” dela 28 Iunie publică o ordonanță ministerială, prin care vechiului organ democrat „Românul” i-se detrage debitul postal pentru teritoriul țerilor coroanei ungare. Nu înțelegem ce a putut îndemna pe guvernul maghiar la această măsură. De sigur numai spiritul de ură și răsbunare de care e stăpînit față cu tot ce e românesc.

Înmormântarea lui Carnot. S'a finit și îngrozitoarea tragedie a simpatifului președinte al republicii franceze, prin înmormântarea lui, care s'a făcut Duminecă în 1 Iulie n. cu cea mai mare pompă. În fruntea convoiului imponent au pășit călăreții de onoare ai gardei republicane, apoi au urmat calesele prelaților. Sierul e acoperit de drapelul tricolor. În urma carului funebral pășesc cei trei fii ai lui Carnot și apoi ceilalți membri din familie, ear' după ei noul președinte Casimir Perier cu panglica „ordului de onoare”. La 3 ore d. a. a sosit cortegiul la poarta Pantheonului, unde a fost luat din car și s'au început discursurile asupra defunctului. Primul orator a fost ministrul-președinte Dupuy, care și-a încheiat vorbirea plină de emoțiune cu cuvintele următoare: Amintirea ta va trăi vecinic în fiii Francei nobile. Francia pururea va aminti mărimea pierderii ce a îndurat acum. Ție-ți putem mulțumi, că fiii acestei țeri sînt uniți în iubire nobilă față cu republica. Vom ține firm la devisa ta: a servi pururea interesele

republicii și salutare țerii a nu o perde nici când din vedere. Republica își apleacă drapelul său cernit în fața sicriului țeu. Primește debitul recunoștinței și al durerii drept salutare ultimă.

Au mai vorbit vicepreședintele deputaților Mr. Mahy, președintele senatului Challemeil Lacour și generalul André, după al cărui discurs sicriul a fost lăsat în groapă în mijlocul deprimățiunii generale și însoțit de suspinul și lacrimile unei țeri întregi.

Din public.*)

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului XXVII-lea din CohaIm al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se convoacă prin aceasta pe ziua de 3/15 Iulie a. c. la 2 ore p. m. în comuna Cația (sala școlii), la care adunare se invită onorații membri precum și toți binevoitorii care se interesează de progresul poporului român.

Între obiectele din program va fi la rând și constituirea subcomitetului desp. pe un nou period de 3 ani.

CohaIm, 1 Iulie n 1894.

Nicolae D. Mircă, director desp.

Stroiu, actuar.

Convocare.

Conform concludusului statorit din partea comitetului central în ședința sa din 7 Aprilie a. c. adunarea generală anuală a „Reuniunii învățătorilor gr.-or români” din districtul Sighișoarei se convoacă pe zilele de 17 și 18 Iulie a. c. v în biserica ortodoxă română din Șaroșul săsesc, protopresbiteratul Mediașului, la care se invită toți prea on. domni membri ai reuniunii și alți iubitori de progres.

Programul.

Ședința I. Duminecă, 17 Iulie a. c. v. a. m.

- 1. Serviciul divin cu invocarea sfântului Duh în biserica ortodoxă română din Șaroșul săsesc.
2. Deschiderea ședinței prin președinte.
3. Constatarea celor prezenți.
4. Încasarea taxelor dela membri și înscrierea membrilor noi.
5. Comunicarea ordinului preaveneratului consistor archidiececan cu data de 19 Maiu a. c. nr. 2685 școlar.

Ședința a II-a Duminecă, 17 Iulie a. c. v. p. m.

- 6. Verificarea procesului verbal din ședința primă.
7. Citirea raportului comite tului central al reuniunii, al cassarului, bibliotecarului, apoi alegerea de comisiune.
8. Tema: „Care este cea mai rațională cultură a pământului comasat?” Disertațiune, de Demetriu Stuchirean, învățător în Biertan.

Ședința a III-a Luni, 18 Iulie a. c. a. m.

- 9. Verificarea procesului verbal din ședința a II-a.
10. Tema: „Lumina, căldura și influența lor”, disertațiune de Nicolau Bucsa, învățător în Șaeș și Filon Albu, învățător în Frăua.

Ședința a IV-a Luni, 18 Iulie c. p. m.

- 11. Verificarea procesului verbal din ședința a III-a.
12. Tema: „Măsurile metrice în general”, temă practică în scris de Nicolau Brândușă, învățător în Țeline și Constantin Costin, învățător în Boiul-mare.
13. Raportul comisiunilor exmisse.
14. Statorirea bugetului din anul 1894/5.

- 15. Propuneri.
16. Exmiterea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal din ședința a IV-a.
17. Încheierea adunării prin președinte.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor gr.-or români din districtul Sighișoarei, ținută la 7 Aprilie 1894.

Preș:

D. Moldovan, protopop.

N. Stoicovici, notar.

Mulțumită publică.

Subscrișii, în numele comitetului parochial al comunei bisericesti gr.-or. Săcătura, ne împlinim prin aceasta una din cele mai plăcute datorințe ale noastre, aducând și pe calea publicității cea mai caldă și vrednică mulțumită domnilor și doamnelor de mai jos, care cu prilegiul sfințirii bisericii noastre de curând zidite, s'au îndurat ca buni creștini a-i face frumoase daruri. Anume:

Prea stimatele doamne Ana Furdui, protopoeasă, pentru d-sa și stimatul d-sale soț, a dăruit un coperământ pentru masa al-

tarului, în preț de 15 fl.; doamna Ana Manovică din Câmpeni a dăruit 5 fl.; doamna Regina Hirsch din Câmpeni 5 fl.; doamna Fani Löwy 5 fl. Ear' dintre domni următorii: dl preot Mihail Candrea din Neagra 5 fl.; dl Nic. Nicula, preot în Albac 5 fl.; dl Teodor Popescu, preot în Lăzești 5 fl.; domnul Ioan Gligor, preot în Ponorel 5 fl.; Gerasim Nariță, preot în Ciuruleasa 5 fl.; dl Ioan Todea, preot în Albac 5 fl.; Constantin Cothișel, preot în Certege 5 fl.; dl Ioan Vlăsa, pretor suprem în Câmpeni 5 fl.; dl David Löwy, comerciant în Câmpeni 10 fl.; domnul Vasile Tomuța, notar cerc. în Câmpeni 5 fl.; dl George Candrea, jude com. în Neagra 5 fl.; dl Alexandru Candrea, învățător în Neagra 3 fl.; dl H. Binder, farmacist în Câmpeni, cu soția d-sale, 10 fl.; dl Zsiga Löwy, comerciant în Câmpeni 5 fl.; dl Rudolf Löwy, comerciant în Câmpeni 5 fl.; dl Albert Hirsch, comerciant în Câmpeni 5 fl.; dnii Csiki Testvérek, comercianți în Câmpeni, două icioane în valoare de 10 fl. și afară de aceea 5 fl. bani.

Pentru care frumoase și creștinești fapte primească sus numiții domni, încă odată, cea mai ferbinte mulțumită din partea parochienilor noștri, și încredințarea deosebitei stime și dragoste ce li-o purtăm.

Deasemenea primească mulțumita noastră respectuoasă cei 10 domni preoți cu dl protopop Furdui în frunte, pentru-că prin înfățișarea domniei lor la actual sfințiri, au ridicat atât de mult strălucirea sărbătorii.

Săcătura, Iunie 1894.

Pentru comitetul parochial:

George Scrob, pr. preș. com.

Ioan Hristea, inv., not. com.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru școala gr.-or. din Sighișoara au mai încurs următoarele contribuiri:

Cu lista nr. 68, dela următorii domni: Mihail Stoica, director și învățător în Seliște 1 fl., Nicolae Hențu, notar 2 fl., corpul învățătoresc din Seliște 4 fl., Ioan Banciu 1 fl. și Nicolae Roman 1 fl. — Suma 9 fl.

Cu lista nr. 23, dela următoarele doamne: Elena Barbu din Reghin 2 fl., Eugenia Barbu 2 fl., Aurora Barbu 2 fl., Gal. Șagău, preoteasă 3 fl., E. Crișan 1 fl. — Suma 10 fl.

Cu lista nr. 81, dela următorii domni: Nicolae Proștean, avocat 3 fl., Nicolae Bircescu 1 fl., Dr. Iacob Major 2 fl., Dr. St. Petrovici 2 fl., Fabius Rezei 1 fl., C. Bircescu 1 fl., N. N. 1 fl., Dr. Borlovan 1 fl. și M. Thomici 2 fl. — Suma 14 fl.

Cu lista nr. 13, prin dl Ioan Vătășan, dela corpul învățătoresc din Brașov 10 fl.

Cu lista nr. 55, dela următorii domni: Stefan Șlariu, com. 5 fl., B. Popovici, com. 4 fl., Nicolae Sânzian 1 fl., T. Făgărășan 2 fl., N. N. 2 fl., Mihail Bontescu, avocat 2 fl., Marcu Pop 1 fl., Ioan Muntean 1 fl., Ioan Iancu 1 fl., Ioan Farkas 25 cr., Teodosiu Csavu 50 cr. — Suma 21 fl. 75 cr.

Cu lista nr. 97, dela următorii domni: Vasile Pipoș, preot 2 fl., Petru A. Mișuț 1 fl., Sabin I. Piso 1 fl., Irimie Petru 1 fl. — Suma 5 fl.

Cu lista nr. 35, dela doamna Maria Cernea 2 fl., și dela domni Ioan Cocoș 1 fl. 50 cr., Moise Nicoră 1 fl. — Suma 5 fl.

Cu lista nr. 110, dela următorii domni: Vasile Mossora din Galați 10 fr., I. Halița 5 fr., St. Dobrea 5 fr., Dr. Const. Pap 10 fr., L. Linul 3 fr., G. Turbure 5 fr., I. G. Paclca 3 fr., Nicolae Purcărea 3 fr., Corbu 3 fr., Nicolae I. Dragoș 5 fr., I. D. Perian 3 fr., I. Gheorgiu 5 fr., I. Sângeorzan 3 fr., D. Drăgănescu 3 fr., I. Coltofean 5 fr. și G. Madgear 3 fr. — Suma 74 fr.

Dela învățătorul-preot I. Vătășan prin N. Stoicovici 2 fl.

Marinimoșilor contribuenți se exprimă publică profundă mulțumită, și preanonțată domni, care au primit și încă n'au înapoiat listele de colectare, sunt cu toată stima rugați să binevoească a înapoia fără amănare listele cu rezultatul obținut, precum și listele cu care nu s'au obținut nici un rezultat, pentru-ca să se poată finalisa această întreprindere.

Sighișoara, 16/28 Iunie 1894.

Posta redacțiunii.

Dnii Aurel Popescu în Budapesta. Vă rugăm a ne explica ce voiiți?

MAI NOU.

„Gazeta Transilvaniei” primește următoarea depeșă:

Năseud, 1 Iulie n. Vicarul foraneu gr.-cat. din Năseud, Dr. Ioan Pop, este pedepsit cu 8 zile închisoare sau 80 fl. amendă, pentru-că a întreprins o colectă de contribuiri publice pentru nenorociiți prin foc din Năseud.

Bibliografie.

A apărut:

Desbînarea în biserica Românilor din Ardeal și Ungaria, 1697—1701. De Alexandru Popa, profesor la liceul din Bêrlad. București, 1892.

A apărut:

Rolul și drepturile Românilor transcarpatini. „Cestiunea națională”. De B. Delavrancea. Discurs pronunțat în întrunirea publică din Ploiești, la 19 Decembrie 1893. București. Tipografia „Voinea Națională”. Strada Băcâni, 5 (Hotel Kiriazii.)

A apărut:

Cunoștințe din „Constituția patriei” și din „Drepturile și datorințele cetățenești” pentru școlărele primare. De Ioan Popovici. Sibiu. Tiparul tipografiei archidiececane. 1894.

A apărut:

Protocolul adunării generale a patra a „Reuniunii învățătorilor români gr.-or. din diecesa Aradului”, districtul din dreapta Mureșului, ținută în Arad la 4 Maiu n. 1894. Editura reuniunii. Arad, 1894. Tipografia diecesană.

A apărut:

Prăsierea rațională a gălilelor. Scrisă din încredințarea „Reuniunii agricole comitatense din comitatul Făgărășului”, de Nicolau Albani după G. Parthey. Cu opt ilustrațiuni. Sămbăta-de-jos (Alsó-Szombatfalva) 1894.

A apărut:

„Gramatica istorică și comparativă a limbii române”. Pentru cursul superior. De I. Manliu, profesor de limba română la școala normală de instituitoare din București. București, lito-tipografia Carol Göbl, strada Doamnei 16.

„Greșelile învățătorilor”, de James L. Hughes, traduse în românește de profesorul dela gimnasiul român din Brașov Iosif Goldiș. O carte foarte de preț și vrednică a se afla pe masa fiecărui învățător român. Format plăcut. Editura librăriei Ciurcu în Brașov; preț 50 cr.

A apărut nr. 1—2 (20—26) din anul II. al revistei de științe universale „Amicul Progresului Român” din București cu următorul sumar: Agricultura: Convorbire agricolă. — Buletin agricol și comercial. — Agricultura în Orient. — Mijloc de a face șovarul să nu se mai aprindă. — Bălăgarul vechiu și bălăgarul proaspăt. — Caria grâului. — Noaptea și plantele. — Întercarea vacilor. — Porumbul. — Viticultura: Studiu comparat al tăierii viței la diferite vii. Sistemul Marcon. (Cu o ilustrațiune.) — Horticultura: Leac în contra putrezirii și septoriei perlor și merilor. — Tunderea persecului. — Fumul de tutun în contra insectelor. — Industrie: Aplicațiile pastei de lemn. — Progresul industriilor în România. — Descripțiuni a mai multor fabrici din București, Buzeu și Craiova. — De ale expozițiunii. — Lista expozanților. — Industriile mecanice: Descripțiuni tehnice ale Motorului Hornsby. — Medicina populară: Amețeală. — Științe: Respirația artificială. (Cu o ilustrațiune.) — Literatură: Crima dela moară. — Foia revistei: Un amic necunoscut, roman de Alex. Dumas. (Urmare.) Cap. XXVII. Mântuitorul, XXVIII. Cavalerul de Maison-Rouge, XXX. Patrula, XXX. Garaofa și subterană, XXXI. Perchișite. — Economia casnică: Falsificarea laptelui cu apă. — Lapte sterilizat. — Întrebuintarea florilor de sălcâm. — Prăjituri de săcâm. — Diverse: Bêtrâneța la popoare. — Celau la grădina de acclimațiune din Paris. — Cronica modei. — Știința în saioane: Forța centrifugă.

Oșlindarul țilei.

22 Iunie (4 Iulie) 1894.

Iulian: Muc. Evseviev Epc.

Gregorian: Udalrich.

Soarele: răsare 4.17 apune 7.47 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 3 Iulie n. 11 ore dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosf. în mm., Temperatura după Celsius, Maximalul și minimalul de temperatură, Direcția vântului, Observații.

Din țeară 30 Iunie n. 7 ore dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vântul (direcția și tăria).

Sosiți în Sibiu.

La 3 Iunie n.

Hotel „Newriher”. Tallian, Fischer, agenți-călători, din Viena. Kareski, comerciant, din Berlin. Hotel „Meltzer”. Dr. Phleps, cu soția, din Agnita. Schwarz, din Mediaș. Hiensz, Falk, Horedt, din Gross-Schogen. Hotel „Habermann”. Nicolae Sas, din Bendorf, Nicolae Mohan, din Sasauș, notari.

Economic.

Recoltele străine. În Franția, Belgia, Olanda, Germania și Austro-Ungaria sêménăturile păreau a fi bune la început. Știrile sosite însă în urmă, spun, că deși sêménăturile nu lasă nimic de dorit din punctul de vedere al cantității, sânt însă foarte slabe din punctul de vedere al calității. Causa se atribuie ploilor torențiale, care au căzut în țerele acelea și mai cu seamă în Austro-Ungaria, unde a dat și grindina. În Anglia, Franția și Nordul Germaniei de asemeni ploile continuă însoțite de furtună și aducând mari stricăciuni sêménăturilor.

Aceasta a făcut să se urce într'un mod simțitor prețurile pe piețele Angliei și ale Berlinului, ear' la Viena să se provoace o dispozițiune mai fermă.

Un nou institut de credit la Genua.

Se depeșează din Genua cu data de 23 Iunie: O adunare numeroasă de capitaliști a fost ținută azi pentru a constitui un nou institut de credit, care rezultă din regularizarea creditului mobilier italian. Adunarea a aprobat proiectul și a numit o comisiune de 11 membri însărcinați cu demersuri. Constituțiunea definitivă a fost escalită prin act notarial. Subscrierile și adensiunile au fost primite pentru un capital privilegiat de 6 milioane și jumătate, dintre care 3,375.000 în bani și 3,200.000 pe credit. Se va deschide o subscripțiune publică. Se crede că va fi foarte productivă.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 18 Iunie v. 1894.

G. Grosovici lui L. Dreyfus & Co., grâu 1520 hect. 5.25 lei. P. Cavadia lui Galiazato freres, grâu 3000 hect. 7.55 lei. A. Carantino lui Chrisovelsoni fr., porumb 750 hect. 5.72 lei. Sigmund Strass lui B. Kivici, porumb 3800 hect. 5.75 lei. Galano & Ludui lui G. Nicolopolu, cinquant 1250 hect. 8.75 lei.

Cereale aflate în deposit.

Pe apă: Grâu 71.930 hect., sêcară — hect., porumb 130.500 hect., orz — hect., meu — hect., fasole 4050 hect.

Pe uscat: Grâu 274.500 hect., sêcară 19.760 hect., porumb 165.400 hect., orz 102.600 hect., meu 1000 hect., fasole — hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 3 Iulie n. Grâu frumos 74 până 80 chilo fl. 5.70 până 6.10, grâu mestecat 71 până 74 chilo fl. 4.5) până 5.20, sêcară 70 până 70 chilo fl. — până —, orz 62 până 68 chilo fl. — până —, ovăse 42 până 48 chilo fl. 3. — până 3.4) cencuruz 70 până 74 chilo fl. 3.40 până 4. —, mălaiu 73 până 82 chilo fl. 4. — până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.80 până 2.20, sêménță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.80 până 2.20, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.30 până 5. —, linte 78 până 82 chilo fl. 9. — până 10 fasole 76 până 80 chilo fl. 4. — până 4.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 15. — până 15.20, făină nr. — fl. 14.60 făină nr. — fl. 13.20, făină nr. 3 — fl. 10.20 s'ăniță 100 chilo fl. 52. — până 56. —, unsoare de pore fl. 58. — până 60, sêu brut 100 chilo fl. 20. — până 22. —, sêu de lumini fl. 33. — până fl. 34. —, lumini turnate de sêu fl. 38. — până fl. 40. —, sârup fl. 20 până 30. —, fêu 100 chilo fl. 1.90 până 1.80, cânepă fl. 35. — până 37. —, lemne de foc uscate m. cub fl. 3. — până 3.25, spirt p. 10) L. % 54 — până 7 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 44 până 50 cr., carnea de porc 44 până 50 cr., carnea de berbec — 26 până 28 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Brașov. În 25 Iunie n. Grâu frumos hect. fl. 6. —, de mijloc fl. 5.10, mai slab fl. 4.50, grâu mestecat fl. 4. —, sêcară frumoașă fl. 3.40, de mijloc 3. — fl., mai slabă —, orz frumos fl. 3.80, de mijloc 2.40, ovăse frumos fl. 2.80, de mijloc —, cencuruz fl. 3.60, mălaiu fl. 3.40, mazăre fl. 5.80, linte fl. 10. —, fasole fl. 3.50, sêménță de in fl. 9.50, sêm. de cânepă fl. 4. —, cartofi fl. 1.20, carne de vită p. chilo 48 — cr., carne de porc 52 cr., ouă 6, cu 10 cr.

Tirgul de rămători în Steinbruch. În 23 Iunie n. s'au notat: ungurești bêtrâni grei 43 — cr. până 44 — cr., de mijloc 43. — cr. până 44 — cr., ungurești grei tineri 45 cr. până 46. — cr., de mijloc 43 1/2 cr. până 44 1/2 cr., ușori 43 — cr. până 44 1/2 cr., marfă țerânească grea 42 1/2 cr. până 43. — cr. de mijloc 43. — cr. până 44. — cr., ușoară 43. cr. până 44. — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêm. bești grei 43 1/2 cr. până 44. — cr., transito de mijloc 43. — cr. până 44. — cr., transito ușori 42 1/2 până cr. 44. cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Iunie. n. 1894.

Table with 5 columns: Sêménțe, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., Cămbiata per Hect., Prețul per 100 chilo.

Table with 5 columns: Sêménțe, vechi ori noue, Sotul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 3 columns: Produse diverse, Sotul, Cursul (dela și până).

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești, Cump., vân. d., 9.90, 11.20, 10.18, 1.32.

Bursa de Budapesta. Din 30 Iunie n. 1894.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., de aur ung., unq. val. cor., Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligățiunile desp. regalilor, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regulara Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, Losuri austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena. Din 30 Iunie n. 1894.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Renta ung. v. c., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regulara Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, Losuri austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de București.

Table with 4 columns: 1 i. 20 Iunie v. — 4 ore p. m., Cassa, Ultim, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C. F. R. 6%, Renta rom. (Rur. conv.) 6%, Împrumutul municipal 6%, Scrișuri func. rurale 7%, dan urbane 7%, Banca-Nat. (500 lei v.ârs. într.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei v.ârs.), Soc. de Asig. Nat. (200 lei v.ârs.), Soc. rom. de reasig., Soc. r. de con. (250 lei v.ârs.), Oblig. Cassai Sinaului, Agio, Schimb, Londra 3 luni, Berlin 3 luni, Paris 3 luni, Viena, Agio.

Redactor responsabil: Alexandru Dordea. Proprietar și editor: T. Liviu Albiat.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
... 32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Foaie ilustrată pentru familie

„VATRA“

sub direcțiunea

dilor I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.

Această revistă ilustrată este dirijată de unii dintre cei mai apreați scriitori români, cu menirea de a oferi unor public cetitor român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rând traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale rezervate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educațiunii, igieniei, îmbrăcăminte, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grije.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindena unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaia ilustrată pentru familie

„VATRA“

ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apăre de 2-ori pe lună, adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țerile Uniunii-Latine: fr. 24.

Vânzarea cu numărul: coroane 1.10 (Austro-Ungaria), franci 1.10 (țerile Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutul ui Tipografic“ Sibiu, Strada Măcelarilor Nr 21.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEȘA,

librar-editor. — BUCUREȘTI.

[475] 19—30

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Budapest-Ruşava-Vercerova, Copsa-mioă-Sibiu-Avrig-Făgăraş, Cucerdea-Oşorheiu-Regh-săs., Ghiriş-Turda, Sighişoara-Odorheiu, Simeria (Piski)-Petroşeni-Lupeni, Simeria (Piski)-Hunedoara, Braşov-Zernesol, Braşov-Chezd-Oşorheiu, Arad-Timişoara, Murş-Ludos-Bistriţa, Careii-mari-Zelău.

Nota: Oarele însemnate în stângă staţiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadraţi cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Institut Tipografic T. Liviu Albini,

Pentru tipar responsabil Iosif Marshall,